

Annandag påsk

Tom Hardts postilla, andra årgången

Evangelium: Joh. 20:11–18.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna helgdag har från altaret skänkt oss Jesu möte med två lärjungar på vägen till Emmaus. Den kyrkliga konsten har kommit att fästa uppmärksamheten på den efterföljande måltiden i Emmaus vid framkomsten till denna by, på det ögonblick, då Jesus igenkännes vid brödbrytelsen. Den fromma fantasien har därefter härav gjort en nattvardsscenen som platsen för trons slutliga genombrott. Av detta finnes intet i texten. Att bryta brödet talar bara om en måltid, vilket sker upprepade gånger vid Jesu möten med lärjungarna efter uppståndelsen för att understryka dess fysiska, påtagliga verklighet. Ännu mindre vill evangeliet lägga tonvikten på måltiden, uppfattad på det ena eller andra sättet. Mycket klart och tydligt framhävs en annan del av textens händelser: *"Voro icke våra hjärtan brinnande i oss, när han talade med oss på vägen och uttydde skrifterna för oss?"* Det väsentliga denna dag sker under *"Vandringen med den uppståndne"*, som evangeliebokens rubrik helt adekvat lyder, och då i det avsnitt, där Jesus säger: *"O huru oförståndiga ären I icke och tröghjärtade till att tro på allt vad profeterna talat! Måste icke Messias lida detta, för att så ingå i sin härlighet?"* Och han begynte att genomgå Moses och alla profeterna och uttydde för dem vad som i alla skrifterna var sagt om honom." Tron skapas och underhålles av Ordet, av Ordet, som bryter ned otrons oförstånd och tröghet, dess falska tillfredsställelse och andliga likgiltighet, av Ordet, som överväldigar oss med Guds dom över synden, med syndens, dödens och djävulens förödande realitet, med Ordet, som bjuder oss som läkemedel, som motgift, som livets bröd den människovordne Sonen, det köttblivna Ordet, Messias den store översteprästen och det sanna offerlammet. All annan kristen insikt kommer av detta och föregås av detta. Altarets sakrament öppnar sig först genom skrifternas vittnesbörd, genom Lag och evangelium, genom den rätta predikan, aldrig omvänt, så att en mystisk, intuitiv och upplevelsepräglad syn på brödet och vinet vore porten in till trons värld.

Jesu ord i dag räknar med att påskens evangelium,

både långfredag och påskdag, finns utlagt och bevarat i det Gamla testamentet. Detta säger han också före sin död: *"och allt skall fullbordas, som genom profeterna är skrivet om Människosonen"*. (Luk. 18:3) Jesus räknar dock samtidigt med att denna profeternas förkunnelse möter motstånd hos åhörarna. Hos dem finns av naturen ingen upptagningsförmåga för denna det Gamla testamentets undervisning. Detta är vid närmare betraktande helt självklart. Det måste framhållas med all kraft, att för otron, för den judiska, fariseiska, rabbinska tron, för otron i alla tider kan inte ett Ord från Gud rymma en dom över tillvaron, som bara skulle kunna hävas genom ett *"Guds lamm, som borttager världens synd"*. (Joh. 1:19) Jesu motståndare började sin dag med en morgonbön, där de bad: *"Jag tackar dig Gud för att min själ är ren"*. Rena själar känns inte vid synden, dödens och djävulens, inte vid en gudomlig vrede över ett fallet släkte, inte vid en köttvorden, för oss utgiven, för oss offrad Guds Son, som är Guds Lamm och den store Översteprästen. Allt sådant är rena själar förhatligt, och därför kunde icke fariséerna finna ett enda spår av dessa sanningar i sin heliga Skrift, alldeles som Jesus säger: *"I rannsaken skrifterna, därför att I menen eder i dem hava evigt liv; och det är dessa, som vittna om mig ... Den som anklagar eder är Moses, han till vilken I sätten edert hopp. Trodden I honom, så skulle I ju tro mig, ty om mig har han skrivit."* (Joh. 5:45 f.) Allra enklast låter sig detta framvisas i skildringen av syndafallet, där enligt Moses' klara ord Adams synd störtar släktet ned i dödens, förändrar hela skapelsen till förbannad mark och driver ut syndarna ur paradiset. Denna Lagens dom står mot evangeliets löfte om den framtida segern över Satan: *"Och jag skall sätta fiendskap mellan dig och kvinnan, och mellan din säd och hennes säd. Denna skall söndertrampa ditt huvud, och du skall stinga den i hälen."* (1 Mos. 3:15) Segern över synden, dödens och djävulens skall vinnas i en gudomlig kamp, där ormens huvud krossas, men också Frälsarens blod skall utgjutas. Allt detta är sammanfattat i apostelns ord: *"Såsom i Adam alla dö, så skola ock i Kristus alla göras levande"*. (1 Kor. 15:22) Jesu motståndare, de rena själarna, ändrade texten till en engångshändelse, till ett ord om ormbett, till en mo-

ralisk varningstext, inget mer. Så tömdes hela Skriften på sitt innehåll, varje dess följande sida. Härom säger vi:

- I. **Jesus uppenbarar sig bara som den för våra synder korsfäste,**
- II. **Jesus uppenbarar sig bara som den för vår rättfärdighet uppståndne,**
- III. **Jesus uppenbarar sig bara som den i evangelium närvarande.**

I. Jesus uppenbarar sig bara som den för våra synder korsfäste.

Dagens evangelium liksom alla andra evangelier låter Jesus var den handlande. Det är han, som öppnar lärjungarnas ögon, han, som låter sig igenkännas, han, som lämnar dem. Kort sagt: han uppenbarar sig. Vi uppenbarar inte honom. Han uppenbarar sig bara, där det står fast: "måste icke Kristus lida?" Han uppenbarar sig bara som segerherre över synd, död och djävul, och där dessa inte finns med, bleknar han bort till en vek dekoration, till ett intet. Därmed är det sagt, att "Jag har icke kommit för att kalla rättfärdiga utan för att kalla syndare". (Matt. 9:13)

II. Jesus uppenbarar sig bara som den för vår rättfärdighet uppståndne.

Lärjungarna säger i dag: "Voro icke våra hjärtan brinnande i oss, när han talade med oss på vägen och uttydde skrifterna för oss?" Allt, som sker i dag, sker för att upptända den frälsande tron, för att få människors hjärtan varma, glada, upprymda, ja, triumferande och jublande över att Kristi uppväckelse är Faderns godkännande av oss i Sonen, vår fulla och obegränsade delaktighet i himmelrikets härlighet. Nu viker varje tvekan, varje försagdhet och osäkerhet för tron, att Kristi påsk är vår påsk.

III. Jesus uppenbarar sig bara som den i evangelium närvarande.

Påskens upplevelser, mötet med den uppståndne Kristus, allt det överväldigande, som påskens texter rymmer, lockar obefästa själar till att söka Kristus vid sidan om Ordet, i svärmiska sinnesupplevelser. Då träder den dammige, bibelutläggande vägvandra- ren fram med Ordet som en väg till sig, som den, som bara så vill uppenbara sig, inte uppenbaras av andliga bergsbestigare och himmelsfarare. Han lär oss, att trons väg är Ordets väg, är det hörda Ordets väg, den väg, som går över predikstolen men också likafullt över det altare, där han uppenbarar sig i ordet "Detta är min lekamen", "Detta är mitt blod".

Amen.